

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

27 בפברואר 2018

1206

י"ב באדר התשע"ח

עמוד

הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13), התשע"ח-2018 692

הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 13), התשע"ח-2018

שינוי מונחים 1. בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981¹ (להלן – החוק העיקרי), בכל מקום, במקום "פנקס" יבוא "מרשם", במקום "בפנקס" יבוא "במרשם", במקום "מהפנקס" יבוא "מהמרשם", במקום "הרשם" יבוא "הממונה" ובמקום "לרשם" יבוא "לממונה".

דברי הסבר

נאסף, מעובד ונעשים בו שימושים נוספים, וזאת במסגרת הפעילות השגרתית של ארגונים ויחידים. שינויים אלה אף יוצרים אימונים חדשים על הזכות לפרטיות במידע. המציאות מלמדת שדליפת מידע רגיש, גישה לא מורשית למאגרים ושימוש במידע מתוכם למטרות זרות – הופכים לשכיחים יותר ויותר.

עמד על כך גם בית המשפט העליון בבג"ץ 8070/98 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משרד הפנים, פד"י (4) 842, בעמ' 864:

"ההתפתחויות בעולם המדע והטכנולוגיה הופכות מהירות יותר מאשר בעבר ועל כן ניצב המשפט לפני אתגרים חדשים בתכיפות גדולה מאשר בעידן קודם. כך קורה גם בתחום שבו עסקינן. אמצעי המחשוב המודרניים והטכנולוגיה המתקדמת בתחום התקשורת מביאים עמם ברכה רבה בצד סכנות גוברות לפגיעה בזכותו של האדם לפרטיות" (ההדגשות לא במקור).

כמו כן, יש להתמודד עם האתגרים הייחודיים של אכיפת הגנת הפרטיות במאגרי מידע ממוחשבים, ואלה המרכזיים שבהם:

– ככלל, מבוצעות ההפרות בדלת אמותיו של המפר ולרוב אין ראייה "חפצית" לקיומן. בשל טבעו של התחום, מידת התחכום של העוסקים בו ויתרונם בהכרת המערכת שלהם – קל מאוד לטשטש את העקבות בזמן קצר;

– ביצוע ההפרות הוא פשוט ועלות ביצוע ההפרה ושכפול עותקים "מפריים" של המידע – זניחה, ומנגד פוטנציאל הרווח הכספי מביצוען – גדול;

– מרגע שבוצעה ההפרה (כגון שדלף מידע ממאגר) כמעט בלתי אפשרי לתקן את נזקיה. מכאן, שיש נסיבות שבהן נדרשת תגובה ופעולה מיידית;

– לא מדובר בפעילות המיוחדת לסקטור מסוים במשק. מאגרי מידע מוחזקים ופועלים בתחומים מגוונים – בסקטור הציבורי והפרטי, בכל תחומי המשק והחברה ובידי תאגדי ענק כמו גם אזרחים מן השורה;

– במציאות הטכנולוגית הנוכחית נאסף יותר ויותר מידע על אודות אנשים כחלק בלתי נפרד משירותים אחרים הניתנים, כגון "נתוני מיקום" במסגרת שימוש בטלפון סלולרי, נתוני גלישה באינטרנט במסגרת שירות חיבור לאינטרנט, ועוד.

כללי מטרת התיקון המוצע היא לשפר את יכולות הפיקוח והאכיפה להבטחת קיום הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן – החוק או חוק הגנת הפרטיות), הנוגעות לפרטיות במאגרי מידע. הזכות לפרטיות היא זכות חוקתית מוגנת על פי סעיף 7 לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו. התיקון המוצע נועד להקנות ליחידת רשם מאגרי המידע, המופקדת על שמירה על הפרטיות במאגרי מידע ועל קיום הוראות החוק הנוגעות למאגרי מידע, כלי פיקוח וסמכויות אכיפה שיאפשרו התמודדות עם הסיכונים המאיימים על הפרטיות כיום, בהתחשב במעמדה של הזכות לפרטיות כזכות יסוד במשפט הישראלי. בהצעת חוק זו מוצע לקבוע מנגנון אכיפה מינהלי, שיהווה מנגנון חלופי לאכיפה במסגרת ההליך הפלילי, ביחס להפרה של הוראות החוק, וכן לערוך שינויים בחלק העונשין של החוק.

פרק ב' לחוק הגנת הפרטיות מסדיר את ההגנה על המידע במאגרי מידע ממוחשבים. הפרק האמור מגדיר מהו מאגר מידע, מקים מוסד רישום ופיקוח על מאגרי מידע, וקובע הוראות לגבי איסוף המידע למאגרי מידע, אופן ניהול מאגרי מידע והשימוש במידע האגור בהם. תכלית ההסדר בפרק ב' לחוק היא למנוע פגיעה בפרטיות בהקשר של השימוש במאגרי מידע ולהגן על זכויות נושאי המידע. פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות מסדיר את מסירת המידע מגופים ציבוריים.

בהחלטת הממשלה מס' 4660 מיום כ"ג בסיוון התשס"ו (19 ביוני 2006) הוחלט על הקמתה של רשות משפטית להגנת פרטיות וטכנולוגיות מידע במשרד המשפטים, אשר לאחרונה שונה שמה ל"רשות להגנת הפרטיות" (להלן – הרשות). בעקבות זאת, מוזגה יחידת רשם מאגרי מידע ארגונית תחת הרשות. מטרת החלטת הממשלה היתה, בין השאר, לשפר את הפיקוח בנושא זה.

בדין וחשבון שהגיש לשרת המשפטים בחודש ינואר 2007 הצוות לבחינת החקיקה בתחום מאגרי המידע בראשותו של המשנה ליועץ המשפטי (חקיקה) דאן, מר יהושע שופמן (להלן – דוח צוות שופמן), המליץ הצוות, בין שאר המלצותיו, להרחיב את סמכויות רשם מאגרי המידע. במהלך שנות פעולתה של הרשות ולנוכח ההתפתחויות הטכנולוגיות בתחום, נוספו כמה תובנות לתובנות המגולמות בדוח צוות שופמן. אלה באים לידי ביטוי בהצעת חוק זו.

במהלך העשורים האחרונים, התרחשו שינויים טכנולוגיים ומשקיים מרחיקי לכת באופן שבו מידע

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 128; התשע"ז, עמ' 986.

2. בסעיף 7 לחוק העיקרי –

תיקון סעיף 7

- (1) ברישה, במקום "ובפרק ד" יבוא "ובפרקים ד' עד ד'4";
- (2) בהגדרה "מידע", בסופה יבוא "ולעניין סעיף 23(ג) – מידע מכל סוג שהוא";
- (3) במקום ההגדרה "רשם" יבוא:

"הממונה על הגנת מידע", "הממונה" – מי שמתקיימים בו תנאי הכשירות להתמנות לשופט של בית משפט מחוזי והממשלה מינתה אותו, בהודעה ברשומות, לפקח על הגנת המידע במאגרי מידע לפי הוראות חוק זה;

"מרשם" – מרשם מאגרי המידע המנוהל על ידי הממונה על הגנת מידע לפי סעיף 12";

תיקון סעיף 10

3. בסעיף 10 לחוק העיקרי –

- (1) במקום סעיפים קטנים (ה) ו-(ה1) יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

בית משפט השלום כפי שנדרש כיום בהתאם לסעיף 7 לחוק, כמו כן, מוצע להחליף את המונח "רשם מאגרי המידע" במונח "הממונה על הגנת מידע", שהוא מונח המתאר בצורה מדויקת יותר את תפקידו של הרשם ואת הסמכויות הנתונות לו לפי הצעת החוק. לפיכך מוצע להוסיף בסעיף 7 לחוק הגדרה של "הממונה על הגנת מידע" ולהחליף בכל מקום בחוק את המונח "הרשם" במונח "הממונה".

עוד מוצע לתקן את החוק כך שבכל מקום, במקום "פנקס" מאגרי המידע יבוא "מרשם" מאגרי המידע, ובהתאמה לכך תיוסוף הגדרה של "מרשם" בסעיף 7 לחוק. כמו כן מוצע להחיל את ההגדרות השונות הקבועות בסעיף 7 גם על פרקים ד' עד ד'4 שמוצע להוסיפם לחוק במסגרת הצעת חוק זו.

סעיף 3 לפסקה (1)

סעיף 10(ה) לחוק קובע כיום כדלקמן:

"(ה) הרשם יעמוד בראש יחידת הפיקוח, והוא ימנה את המפקחים לצורך ביצוע הפיקוח לפי חוק זה; לא יתמנה למפקח אלא מי שקיבל הכשרה מקצועית מתאימה בתחום מיחשוב ואבטחת מידע והפעלת סמכויות לפי חוק זה, ומשטרת ישראל לא הביעה התנגדות למינויו מטעמים של שמירה על בטחון הציבור"

מוצע להחליף את סעיף 10(ה) האמור ולקבוע כי הממונה, העומד בראש יחידת הפיקוח, יהיה ראשי להסמין חוקר או מפקח, מבין עובדי המדינה, בסמכויות לפי החוק, כולן או חלקן. כמו כן מוצע לקבוע תנאי הסמכה הולמים למפקח ולחוקר, תוך מתן דגש על הכשרה ראויה לצורך הפעלת סמכות חדירה לחומר מחשב, כמקובל בהוראות דבריי חקיקה דומים אחרים.

סעיף 10(ה1) לחוק קובע כדלקמן:

"(ה1) לצורך ביצוע תפקידיו ראשי מפקח –

- (1) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו ידיעות ומסמכים המתייחסים למאגר מידע;

היקפם ועוצמתם של האימונים וההפרות, והאתגרים הייחודיים של אכיפת הגנת הפרטיות, כפי שתוארו לעיל, מחייבים אפוא לעדכן גם את ההסדר של ההגנה על הפרטיות, המפורט בפרק ב' לחוק.

עוד יצוין כי סמכויות פיקוח ואכיפה אפקטיביות הן גם נדבך מרכזי במתכונת פעילותן של רשויות הגנת מידע דומות בעולם ובמסמכי מדיניות עדכניים של האיחוד האירופי (כגון רגולציה כלל-אירופית חדשה בנושא הגנת מידע אישי הצפויה להיכנס לתוקף בחודש מאי 2018), ושל הארגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי (OECD). כמו כן נערכת בימים אלה בחינה מחודשת מצד האיחוד האירופי של ההכרה במדינת ישראל כמדינה המבטיחה הגנה על מידע אישי ברמה התואמת את הדין האירופי; במסגרת בדיקה זו צפויים להיבחן גם כלי האכיפה העומדים לרשות הרשות להגנת הפרטיות, והתפתחותם מאז מועד הבחינה הקודמת.

התוספות המוצעות בהצעת החוק נועדו, כאמור לעיל, לחזק במידה רבה את יכולות האכיפה של יחידת רשם מאגרי המידע, ובמסגרת זו להקנות לו סמכויות מינהליות חלופיות לנקיטת הליכים פליליים. כמו כן מוצע להשלים את הכלים הקיימים בסמכויות אכיפה פליליות.

יצוין כי הצעת החוק פורסמה בעבר בהצעות חוק הממשלה – 627, מיום י"ט בחשוון התשע"ב (16 בנובמבר 2011), והוחל עליה דין רציפות בכנסת ה-19, והיא מתפרסמת כעת בשנית בשינויים קלים, שעיקרם הוספת פרק ד' המוצע שעניינו פיקוח וביורר מינהלי בגופים ביטחוניים.

סעיפים
1 ו-2 לרשם מאגרי המידע (כאמור לעיל בחלק הכללי של דברי ההסבר), מוצע לקבוע תנאי כשירות מחמירים מאלה הקיימים כיום, כך שיוכל להתמנות לרשם מאגרי המידע רק מי שמתקיימים בו תנאי הכשירות להתמנות לשופט של בית משפט מחוזי, במקום שופט של

"(ה) הממונה יעמוד בראש יחידת הפיקוח והוא רשאי להסמיך חוקר או מפקח, מבין עובדי המדינה, בסמכויות לפי חוק זה, כולן או חלקן, אם התקיימו בו כל אלה:

(1) משטרת ישראל הודיעה, בתוך שלושה חודשים מפנייתו של הממונה אליה, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה, כפי שהורה שר המשפטים בהסכמת השר לביטחון הפנים, ולעניין הפעלת סמכויות חדירה לחומר מחשב או העתקתו כאמור בסעיפים 23 ו-23א(3) – הוא בעל תפקיד המיומן לביצוע פעולות כאמור;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, ככל שהורה שר המשפטים בהסכמת השר לביטחון הפנים;"

(2) סעיף קטן (ז) – בטל.

תיקון סעיף 17 4. בסעיף 17 לחוק העיקרי, האמור בו יסומן "(א)" ואחריו יבוא:

"(ב) (1) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין האחריות לאבטחת המידע הקבועה בסעיף קטן (א) ובסעיף 17(ב), ובכלל זה היקפה והחובות הכלולות בה, וכן לעניין דרכי אבטחת המידע כאמור, בין השאר בעניינים אלה:

(א) הגנה פיזית ולוגית על המאגר;

(ב) סדרי הניהול וכללי העבודה במאגר המידע ובקשר אליו, לרבות לעניין קביעה של הגבלות על גישה של מועסקים למידע.

(2) בתקנות לפי פסקה (1), יכול שייקבעו הוראות שונות לגבי מאגרים בעלי מאפיינים שונים.

ד ב ר י ה ס ב ר

10(ה) המוצע גם החוקרים והמפקחים שהממונה יכול להסמיך צריכים להיות עובדי המדינה. לפיכך מוצע לבטל את ההוראה האמורה.

סעיף 4 סעיף 17 לחוק הגנת הפרטיות קובע כי בעל מאגר מידע, מחזיק במאגר מידע ומנהל מאגר מידע, אחראים לאבטחת המידע במאגר. אבטחת מידע מוגדרת בסעיף 7 לחוק כ"הגנה על שלמות המידע, או הגנה על המידע מפני חשיפה, שימוש או העתקה, והכול בלא רשות כדין". אבטחת מידע היא מרכיב מהותי בהגנה מפני פגיעה בפרטיות מידע במאגר המידע, ולכן יש לה מקום מרכזי בהסדרה לפי פרק ב' לחוק. סעיף 36 לחוק קובע הסמכה לקבוע תקנות גם בנושא זה, ולאחרונה הותקנו מכוחו תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017 (ק"ת התשע"ז, עמ' 1022). מוצע להוסיף סעיף הסמכה ספציפי להתקנת תקנות בעניין האחריות לאבטחת מידע.

עוד מוצע לקבוע כי התקנות לעניין אבטחת מידע ייקבעו בהסכמת ראש הממשלה, שהוא השר הממונה על תחום הגנת הסייבר ועל מערך הסייבר הלאומי ועל שירות הביטחון הכללי. כמו כן, תקנות שיחולו על גופים המנויים בפרטים 2 ו-5 בתוספת הראשונה לחוק להסדרת הביטחון

(2) להיכנס למקום שיש לו יסוד סביר להניח כי מופעל בו מאגר מידע, לערוך בו חיפוש ולתפוס חפץ, אם שוכנע כי הדבר דרוש לשם הבטחת ביצוע חוק זה וכדי למנוע עבירה על הוראותיו; על חפץ שנתפס לפי סעיף זה יחולו הוראות פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969; סדרי כניסה למיתקן צבאי או למיתקן של רשות ביטחון כמשמעותה בסעיף 19(ג) ייקבעו בידי שר המשפטים בהתייעצות עם השר הממונה על רשות הביטחון, לפי הענין; בפסקה זו, "חפץ" – לרבות חומר מחשב, ופלט כהגדרתם בחוק המחשבים, תשנ"ה-1995;

(3) על אף הוראות פסקה (2), לא ייכנס למקום כאמור המשמש למגורים בלבד, אלא לפי צו מאת שופט של בית משפט שלום."

מוצע לבטל את הסעיף האמור לאור ההסדר המוצע בפרקים ד' ו' ו-ד'.

לפסקה (2)

סעיף 10(ז) לחוק קובע כיום כי "דין הרשם ודין מי שפועל מטעמו כדין עובד המדינה". ההוראה האמורה מתייתרת מאחר שהממונה הוא עובד המדינה, ולפי סעיף

(3) תקנות לפי פסקה (1) יותקנו בהסכמת ראש הממשלה, ולעניין תקנות כאמור שיחולו על גופים המנויים בפרטים 2 ו-3 בתוספת הראשונה לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998² (להלן – חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים) – גם בהתייעצות עם שר הביטחון.

5. בסעיף 17א(ב) לחוק העיקרי, במקום "הממונה על האבטחה" יבוא "האחראי על הגנת מידע". תיקון סעיף 17א

6. בסעיף 17ב לחוק העיקרי – תיקון סעיף 17ב

(1) במקום כותרת השוליים יבוא "האחראי על הגנת מידע";

(2) בסעיף קטן (א), במקום "ממונה על אבטחת מידע (להלן – הממונה)" יבוא "אחראי על הגנת מידע";

(3) בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), במקום "ממונה" יבוא "האחראי על הגנת מידע".

7. לפני סעיף 24 לחוק העיקרי יבוא: תיקון סעיף 24

הוספת פרקים
ד' עד ד'4

"פרק ד' 1: סמכויות פיקוח, בירור מינהלי ואכיפה"

סימן א': הגדרות

הגדרות 23ט. בפרק זה –

"חוק המחשבים" – חוק המחשבים, התשנ"ה-1995³;

"חוק המעצרים" – חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996⁴;

"חומר מחשב", "מחשב" – כהגדרתם בחוק המחשבים;

"חפץ" – כהגדרתו בפקודת המעצר והחיפוש;

"מסמך" – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים;

דברי הסבר

סעיף 7 לפרק ד' המוצע

פרק ד' המוצע קובע סמכויות פיקוח, בירור מינהלי ואכיפה. הסמכויות המפורטות בסימן ב' המוצע, נועדו לאפשר פיקוח שוטף על קיום הוראות החוק. בסמכויות הבירור המינהלי המפורטות בסימן ג' המוצע ייעשה שימוש במקרה שקיים יסוד סביר להניח כי בוצעה הפרה של הוראות החוק הנאכפות במישור המינהלי. בסמכויות האכיפה הפליליות המפורטות בסימן ד' המוצע, ייעשה שימוש במקרה שהתעורר חשד לביצוע עבירה על הוראות החוק.

לסימנים א' ו-ב'

סעיף 10(ה) לחוק מפרט כיום את הסמכויות המיועדות לפיקוח שגרתי על קיום הוראות החוק, כאשר אין בהכרח חשד או יסוד להניח שהופרו אותן הוראות או שנעברו עבירות פליליות. לעתים מזומנות הפעלת סמכויות פיקוח שגרתיות אלה יכולה להעלות כי אכן קיים חשד

בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998 (להלן – חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים), ייקבעו גם בהתייעצות עם שר הביטחון. גופים אחרונים אלה כפופים להנחיות הממונה על הביטחון במערכת הביטחון (להלן – המלמ"ב) בתחום אבטחת מידע. ההתייעצות נועדה למנוע סתירה או כפל הוראות בנושא זה.

סעיפים 17א ו-17ב לחוק מתייחסים לבעל תפקיד בגופים מסוימים שברשותם מאגרי מידע, שהוא אחראי על אבטחת המידע במאגרים. מוצע לתקן את הסעיפים האמורים ולהחליף את תוארו של בעל תפקיד כאמור מ"ממונה על אבטחת מידע" ל"אחראי על הגנת מידע", זאת כדי למנוע בלבול בינו לבין רשם מאגרי המידע אשר מוצע לשנות את תוארו לממונה על הגנת מידע (ר' דברי ההסבר לסעיפים 1 ו-2 להצעת החוק).

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 348.

³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

⁴ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

”נתוני מערכת” – נתונים על אודות החוקה וניהול של מידע
ושל מאגר מידע ועל אודות השימוש בהם, ובלבד
שאינם כוללים מידע;

”פקודת המעצר והחיפוש” – פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר
והחיפוש) [נוסח חדש], התשכ”ט–1969⁵.

סימן ב': סמכויות פיקוח

223. סמכויות מפקח (א) לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי פרקים ב', ד', ד"ז
ו"ד⁴, רשאי הממונה או מפקח שהוסמך על ידו –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג
לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה
אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה
או מסמך;

(3) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר להציג לפניו או
למסור לו עותק מחומר מחשב הכולל נתוני מערכת
או מידע מדגמי; מידע מדגמי לפי סעיף זה לא ייאסף
בהיקף העולה על הנדרש למימוש תכליות הפיקוח;

(4) להיכנס למקום שיש לו יסוד סביר להניח שקיים
בו מאגר מידע או שנעשה בו שימוש במאגר מידע,
ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על
פי צו של בית משפט.

(ב) הממונה ימחק מידע מדגמי שנמסר או שנאסף לפי סעיף
זה, כאשר אינו נדרש עוד באופן סביר להמשך הליכי הפיקוח,
ולכל היותר בתוך 3 שנים ממועד מסירתו או איסופו, אלא אם
כן המידע נדרש לצורך הליכים לפי סימנים ג' או ד' לפרק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

במאגר המידע הממוחשב, ביחס לאופן השימוש במידע.
הדרך לבחון עמידה בהוראות החוק, תוך שמירה על
פרטיות נושאי המידע במאגר, היא, בין השאר, באמצעות
בדיקת הכללים המוגדרים במערכת המידע וסוג המידע
השמור במערכת המידע, ובחינת פעולות העיבוד השונות
המבוצעות במידע. ביחס לבחינת אבטחת המידע, יש צורך
בבדיקה של אופן המימוש בפועל של עקרונות אבטחת
המידע, למשל אופן הגדרת הרשאות הגישה למידע.

אשר למידע מדגמי – ככלל, הכוונה להצגה של עותק
מחומר מחשב הכולל שדות אקראיים או למסירתו לצורך
בדיקה מדגמית של המידע הנשמר במאגר או לצורך
היבטים אחרים של הפיקוח על הניהול והשימוש במידע
במאגר. כדי לצמצם למינימום את הפגיעה האפשרית בזכות
לפרטיות של המפוקחים ושל נושאי המידע שבמאגרי
המידע המפוקחים, מוצע כי מידע מדגמי ייאסף בהיקף
הנדרש למימוש תכליות הפיקוח בלבד. כמו כן, מוצע כי
המידע המדגמי שנמסר או שנאסף יימחק, ככלל, ממאגרי
המידע של הממונה כאשר אינו נדרש עוד באופן סביר
להמשך הליכי הפיקוח.

לביצוע עבירה או יסוד סביר להניח כי בוצעה הפרה, דבר
שיקים את הבסיס להפעלת סמכויות הבירור המינהלי או
סמכויות האכיפה בהתאמה.

סעיף 23 המוצע מחליף את סעיף 10(ה1) לחוק.
הסעיף מוסיף על סמכויות הפיקוח השגרתיות על מאגרי
המידע שהיו כלולות בסעיף 10(ה1) האמור, את הסמכות
לדרוש הזדהות ואת הסמכות לדרוש הצגה או מסירה של
עותק מחומר מחשב הכולל נתוני מערכת או מידע מדגמי.
סמכויות החיפוש והתפיסה שהיו כלולות בסעיף 10(ה1)
לחוק יחד עם סמכויות הפיקוח, מעוגנות במסגרת הצעת
החוק בסימנים נפרדים, מאחר שסמכויות אלה הן סמכויות
המופעלות בעת שקיים חשד לביצוע עבירה או יסוד סביר
להניח שבוצעה הפרה.

כאמור לעיל, מוצע להסמיך את הממונה או המפקחים
שהוסמכו על ידו, לדרוש הצגה או מסירה של עותק
מחומר מחשב הכולל נתוני מערכת או מידע מדגמי. נתוני
מערכת הם נתונים טכניים שאינם כוללים מידע אישי
על אודות אדם, והם דרושים לבירור קיום הוראות החוק

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

סימן ג': סמכויות בבירור מינהל

23יא. היה לממונה או לעובד המדינה שהוא הסמיך לכך בהודעה ברשומות, הכשיר לכהן כשופט של בית משפט מחוזי, יסוד סביר להניח כי בוצעה הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23ט, רשאי הוא לבקש מבית המשפט צו חיפוש ותפיסה או צו חדירה לחומר מחשב לפי סעיפים 23 עד 24 לפקודת המעצר והחיפוש, ולבצעם בעצמו או באמצעות מפקח.

צו לחיפוש
ולחדירה לחומר
מחשב

23יב. על ביצוע חיפוש, תפיסת חפץ וחדירה לחומר מחשב או העתקתו לפי סימן זה, יחולו הוראות סעיפים 23א, 24(א)(1) ו-26 עד 28, 31 ו-45 וכן הוראות הפרק הרביעי, לפקודת המעצר והחיפוש, בשינויים המחויבים, ובשינויים אלה: הסמכויות הנתונות לשוטר יהיו נתונות למפקח והסמכויות הנתונות לקצין יהיו נתונות לממונה ולעובד המדינה שהוא הסמיך כאמור בסעיף 23יא.

אופן ביצוע חדירה
לחומר מחשב
והעתקתו

סימן ד': סמכויות אכיפה

23יג. (א) היה לממונה או לחוקר יסוד סביר לחשד שנעברה עבירה לפי פרקים ב' או ד' 4, יהיו נתונות לממונה ולחוקר כל סמכויות הפיקוח לפי סימן ב' לפרק זה, וכן רשאים הם –

סמכויות אכיפה

(1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)⁶, והוראות חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002⁷, בשינויים המחויבים;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסימן ג'

ב' לצורך הפיקוח השגרתי, ולהסמיך אותו לבקש מבית המשפט צו חיפוש ותפיסה או צו חדירה לחומר מחשב לפי סעיפים 23 עד 24 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, ולבצעם בעצמו או באמצעות מפקח.

בשנים האחרונות נדון רבות הצורך במציאת מנגנוני אכיפה חלופיים להליך הפלילי, שיאפשרו תגובה מהירה, יעילה ומידתית להפרת הוראות החוק. ההתפתחויות בתחום השימוש במאגרי מידע מחייבות אף הן מתן כלים לאכיפה יעילה בידי הממונה.

לסימן ד'

לסעיף 23

בחוק הגנת הפרטיות אין היום לרשם או למי מטעמו סמכויות חקירה פליליות. כיום מוקנות סמכויות אכיפה לכמה רשויות רגולטוריות בעלות התמחות ייחודית ומורכבת, ובהן רשות ניירות ערך, רשות ההגבלים עסקיים ורשות המסים. כיום, לשם ביצוע חקירות פליליות חוקרי היחידה קיבלו הסמכה פרטנית על ידי השר לביטחון הפנים מכוח פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות). סמכות זו אינה מעוגנת בחקיקה ואינה מלווה בסמכויות אכיפה פליליות נוספות.

המנגנון החלופי להליך הפלילי הוא מנגנון של הטלת סנקציות מינהליות. לשם כך וכדי להבטיח כי הטלת הסנקציות תתבסס על תשתית ראייתית מתאימה ומספיקה, נדרש ליתן לממונה סמכויות שישמשו אותו לאיסוף תשתית ראייתית זו. כלי הפיקוח הקיימים לא תמיד נותנים מענה לכך, שכן לא מדובר בפיקוח שגרתי, אלא במקרים שבהם קיים יסוד סביר להניח שבוצעה הפרה של הוראות החוק, וכן לנוכח סוג הפעילות עליה הממונה מפקח. לפיכך מוצע במסגרת הבירור המינהלי לתת לממונה או לעובד המדינה שהוא הסמיך לכך, הכשיר לכהן כשופט של בית משפט מחוזי, סמכויות רחבות יותר מהסמכויות הקבועות בסימן

⁶ חוקי א"י, כרך א', עמ' 439, (א) 467.

⁷ ס"ח התשס"ב, עמ' 468; התשס"ח, עמ' 572.

(2) לתפוס כל חפץ שיש לו יסוד סביר להניח שהוא חפץ הקשור לעבירה כאמור;

(3) לבקש מבית המשפט צו חיפוש ותפיסה או צו חדירה לחומר מחשב לפי סעיפים 23 עד 24 לפקודת המעצר והחיפוש, ולבצעו.

(ב) על ביצוע חיפוש, תפיסת חפץ וחדירה לחומר מחשב או העתקתו לפי סעיף זה, יחולו סעיפים 23א, 24(א) ו-24(ב), 26 עד 28, 31 ו-45 וכן הוראות הפרק הרביעי, לפקודת המעצר והחיפוש, בשינויים המחויבים, ובשינויים אלה: הסמכויות הנתונות לשוטר יהיו נתונות לחוקר והסמכויות הנתונות לקצין יהיו נתונות לממונה ולעובד המדינה שהוא הסמך כאמור בסעיף 23א.

(ג) היה לממונה או לחוקר יסוד סביר לחשד שאדם עבר עבירה לפי פרקים ב' או ד', רשאי הוא לעכבו כדי לברר את זהותו ומענו או כדי לחקרו במקום הימצאו; היה הזיהוי בלתי מספיק או שלא ניתן לחקור את אותו אדם במקום הימצאו, רשאי הממונה או החוקר לדרוש מאותו אדם להתלוות אליו למשרדי הממונה או לזמנו למשרדי הממונה למועד אחר שיקבע; מי שזומן למשרדי הממונה, יתייצב במועד שזומן אליו; על עיכוב לפי סעיף קטן זה יחולו הוראות סעיפים 66, 67 ו-72 עד 74 לחוק המעצרים, בשינויים המחויבים, ובשינויים אלה: הסמכויות הנתונות לשוטר יהיו נתונות לחוקר והסמכויות הנתונות לקצין הממונה יהיו נתונות לממונה.

ד ב ר י ה ס ב ר

בין אם הוא חשוד ובין אם הוא עה, מחויב להתייצב במועד שזומן אליו במשרדי הממונה.

לפרק ד' המוצע

פרק זה קובע מודל לפיקוח ובירור מינהלי בגופים ביטחוניים. הצורך בניכוש הסדר מיוחד לעניין גופים אלה נובע מכך שחלק משמעותי מפעולתם המסוגלת של גופים ביטחוניים נוגע למאגרי מידע, וחשיפה של גורם חיצוני למידע עלולה להביא לפגיעה בביטחון המדינה.

ועם זאת קיימת חשיבות מיוחדת לפיקוח ולאכיפה של הוראות החוק הנוגעות למאגרי מידע, המשקפות הגנה על פרטיותם של נושאי המידע במאגרים אלה. הדברים מקבלים משנה תוקף מקום שמדובר בגופים ביטחוניים אשר כחלק מפעילותם ולצורך מילוי תפקידם אוספים באופן שיטתי מידע רב על אנשים.

מתוך הבנה של הקושי המיוחד בעניין זה, מוצע לאמץ מודל של פיקוח פנימי בגופים ביטחוניים. על פי מודל זה ביצוע פעולות הפיקוח ייעשה על ידי מפקח פרטיות בהתאם להנחיות הממונה וממצאי המפקח ידווחו לממונה. יובהר כי הוראות החוק חלות במלואן על הגופים הביטחוניים ופרק זה קובע את האופן שבו יבוצעו פעולות הפיקוח והאכיפה בהנחיית הממונה.

בהתאם לכך מוצע להסמך את הממונה והחוקרים מטעמו, בסמכויות חקירה, סמכות לתפיסת חפצים, סמכות עיכוב, סמכות לדרוש מאדם להתלוות אליו למשרדי הממונה, סמכות לבקש צו שיפוטי לביצוע חיפוש ותפיסה וצו חדירה לחומר מחשב. הפעלת סמכויות אלה מותנית בתנאים המנויים בגוף סעיף ההסמכה.

סמכות העיכוב שבסעיף 23(ג) ו-(ד) המוצע, מהווה כלי משלים לסמכות החקירה. סמכות העיכוב מוגבלת למטרות העיכוב הקבועות בחוק המעצרים: בירור זהותו ומענו של המעוכב או חקירת המעוכב במקום הימצאו. כמו כן מוצע להסמך את הממונה או חוקר לזמן את המעוכב למשרדי הממונה למועד אחר, במקרים שבהם הזיהוי אינו מספיק או שלא היה ניתן לחקור אותו במקום הימצאו.

סעיפי העיכוב מבחינים בין עיכוב עד לעיכוב חשוד, כאשר ביחס לעד שאינו חשוד סמכות העיכוב מצומצמת יותר, מאחר שההצדקה להגבלת חירותו פחותה. בהתאם לתפיסה זו, ניתן לזמן עד למועד סביר אחר שייקבע, בדומה לסעיף 68 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן – חוק המעצרים). ככל שמדובר בחשוד ניתן לדרוש כי יתלווה לחוקר למשרדי הממונה כדי לאפשר חקירה מיידית של העבירה וכן את התייצבותו במועד שנקבע, בדומה לסעיף 67 לחוק המעצרים. עוד מבהירה הצעת החוק כי מי שזומן לחקירה,

(ד) היה לממונה או לחוקר יסוד סביר לחשד שנעברה עבירה לפי פרקים ב' או ד'4, רשאי הוא לעכב אדם שיכול למסור לו מידע הנוגע לאותה עבירה, כדי לברר את זהותו ומענו וכדי לחקור אותו במקום הימצאו; וכן רשאי הוא לזמן אותו למשרדי הממונה למועד סביר אחר שיקבע לצורך ביצוע אותן פעולות; מי שזומן למשרדי הממונה, יתייצב במועד שזומן אליו; על עיכוב לפי סעיף קטן זה יחולו הוראות סעיפים 68 ו-72 עד 74 לחוק המעצרים, בשינויים המחויבים, ובשינויים אלה: הסמכויות הנתונות לשוטר יהיו נתונות לחוקר והסמכויות הנתונות לקצין הממונה יהיו נתונות לממונה.

(ה) לענין סעיפים קטנים (ג) ו-(ד), יראו את משרדי הממונה שהממונה הכריז עליהם בהודעה ברשומות, כ"תחנת משטרה" לענין הוראות חוק המעצרים.

פרק ד'2: פיקוח וביור מינהלי בגופים ביטחוניים

"תחולה על גופים ביטחוניים 23 זיה. (א) בסעיף זה –
"גוף ביטחוני" –

- (1) משטרת ישראל;
- (2) צבא ההגנה לישראל;
- (3) שירות הביטחון הכללי;
- (4) המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים;
- (5) מערך הסייבר הלאומי שהוקם על פי החלטת הממשלה ופועל בהתאם להחלטותיה;
- (6) הרשות להגנה על עדים;
- (7) שירות בתי הסוהר;
- (8) משרד הביטחון ויחידות הסמך שלו;
- (9) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה, שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה;
- (10) מפעלים הנכללים בצו שהוציא שר הביטחון לפי פרט (3) בתוספת הראשונה לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, ואשר שר הביטחון הודיע עליהם לשר;
- (11) גוף אחר שקבע שר הביטחון, בצו, בהסכמת שר המשפטים.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 23 זיה

הממשלה שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה, מפעלי מערכת הביטחון כמשמעותם בסעיף 20 לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, וכן גוף אחר שקבע שר הביטחון, בצו, בהסכמת שר המשפטים.

עוד קובע הסעיף כי סמכויות הפיקוח והביורר המינהלי על גופים ביטחוניים יבוצעו לפי הוראות פרק זה.

מוצע לקבוע את זהות הגופים הביטחוניים שלגביהם יחולו הוראות הפרק המוצע. הגופים הם: משטרת ישראל, צבא ההגנה לישראל, שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, מערך הסייבר הלאומי, הרשות להגנה על עדים, שירות בתי הסוהר, משרד הביטחון ויחידות הסמך שלו, יחידות ויחידות סמך של משרד ראש

(ב) (1) הוראות סימנים ב' ו'ג' בפרק ד'1 לא יחולו על גופים ביטחוניים, והפיקוח והבירור המינהלי בגופים ביטחוניים יבוצעו לפי הוראות פרק זה.

(2) אופן הפעלת הסמכויות לפי סימנים ב' ו'ג' בפרק ד'1 לענין הגופים המנויים בתוספת החמישית לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, ייקבע בנוהל שיגובש בהסכמה בין מערך הסייבר הלאומי לבין יחידת הפיקוח כמשמעותה בסעיף 10(ד), וזאת בהתאם לרגישות המידע והמערכות הממוחשבות המצויות בגופים אלה; עד לגיבוש נוהל בהסכמה כאמור, לא יופעלו הסמכויות האמורות כלפי גופים אלה.

(ג) שר הביטחון, בהסכמת שר המשפטים, רשאי שלא לכלול בפרסום ברשומות של צו כאמור בסעיף קטן (א)11, את שמו של גוף שלגביו הוצא הצו האמור, מטעמים של שמירה על ביטחון המדינה, ואולם הנוסח המלא של הצו, הכולל את שמו של הגוף האמור, יופקד אצל שר המשפטים.

2023 טו. (א) ראש גוף ביטחוני, בהתייעצות עם הממונה, ימנה אדם לתפקיד מפקח פרטיות בגוף הביטחוני (להלן – המפקח הפנימי), בהתאם לתנאי כשירות והכשרה שיוורה עליהם הממונה, בהתייעצות עם ראש הגוף הביטחוני.

מינוי מפקח פרטיות בגוף ביטחוני

(ב) המפקח הפנימי ימונה לתקופת כהונה אחת בלבד שלא תעלה על שבע שנים.

(ג) לא תופסק כהונתו של המפקח הפנימי והוא לא יועבר מתפקידו אלא בהתייעצות עם הממונה.

(ד) המפקח הפנימי יהיה עובד הגוף הביטחוני הכפוף ישירות לראש הגוף הביטחוני או לעובד בכיר בגוף הביטחוני הכפוף ישירות לראש הגוף הביטחוני, והוא יונחה מקצועית בידי הממונה.

ד ב ר י ה ס ב ר

בהתייעצות עם ראש הגוף הביטחוני. בדרך זו גם יובטח כי המפקח הפנימי יעמוד באמות מידה דומות לאלה שבהן עומדים מפקחים אחרים הממונים בידי הממונה. מטעם זה גם מוצע לקבוע שלא תופסק כהונה של מפקח פנימי אלא בהתייעצות עם הממונה.

עוד מוצע לקבוע למפקח הפנימי תקופת כהונה אחת של עד שבע שנים, בדומה למבקר שירות הביטחון הכללי, אשר כאמור בסעיף 13(ב) לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002, ממונה לתקופה כהונה אחת בת חמש שנים שאינה ניתנת להארכה. כמו כן מוצע לאסור על המפקח הפנימי למלא תפקיד נוסף העלול להעמידו בחשש לניגוד עניינים במילוי תפקידו. לבסוף מוצע לקבוע כי הגוף הביטחוני יעמיד לרשות המפקח הפנימי אמצעים הדרושים למילוי תפקידו, כגון כוח אדם ותקציבים, כדי להבטיח כי יהיה ניתן לבצע את פעולות הפיקוח בגופים הביטחוניים בהתאם להנחיות הממונה.

לענין הגופים המנויים בתוספת החמישית לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, מוצע כי אופן הפעלת הסמכויות האמורות ייקבע בנוהל שיגובש בהסכמה בין מערך הסייבר הלאומי לבין יחידת הפיקוח כמשמעותה בסעיף 10(ד) לחוק. זאת, בהתאם לרגישות המידע והמערכות הממוחשבות המצויות בגופים אלה. עד להסכמה על נוהל כאמור, לא יופעלו סמכויות כלפי גופים אלה.

לסעיף 23 טו

מוצע לקבוע כי ראש גוף ביטחוני ימנה אדם למפקח פרטיות בגוף הביטחוני, שישמש מפקח פנימי ויהיה אחראי על בדיקת עמידתו של הגוף הביטחוני בהוראות החוק. המפקח הפנימי יהיה עובד הגוף הביטחוני ויונחה מקצועית על ידי הממונה. מכיוון שהממונה הוא הגורם המאסדר גם לענין גופים אלה, והוא המנחה מקצועית את עבודתו של המפקח הפנימי, המינוי ייעשה בהתייעצות עם הממונה ובהתאם לתנאי כשירות והכשרה שייקבעו על ידו

(ה) המפקח הפנימי לא ימלא תפקיד נוסף ולא יעסוק בעיסוק נוסף, העלולים להעמיד אותו בחשש לניגוד עניינים במילוי תפקידו לפי פרק זה.

(ו) הגוף הביטחוני יעמיד לרשות המפקח הפנימי אמצעים נאותים הדרושים למילוי תפקידו לפי פרק זה.

2023. המפקח הפנימי יפקח על יישום הוראות החוק בגוף הביטחוני ויקיים בקרה על ביצוען, ובין השאר –

(1) יכין תכנית עבודה שנתית שתובא לאישור ראש הגוף והממונה, לפיקוח על קיום הוראות החוק ולבירור הפרות של הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23ט;

(2) יבדוק את נוהלי הגוף ומדיניות הגוף בתחום הפרטיות ועמידתם בהוראות החוק;

(3) יברר הפרות של הוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 23ט, בהתאם להנחיות הממונה;

(4) ידווח לממונה בלא דיחוי, בכפוף להוראות ההתאמה הביטחונית והמידור החלות על הגוף, על ממצאים של פעולות הפיקוח, הבדיקה והבירור שביצע;

(5) יקיים בקרה על אופן תיקון ליקויים שהתגלו בממצאי הפיקוח והבירור;

(6) יקיים הכשרה והדרכה של עובדי הגוף בנושאי פרטיות;

(7) יגיש לראש הגוף ולממונה דין וחשבון שנתי על אופן ביצוע תכנית הפיקוח ועל קיום הוראות החוק בגוף.

23יז. לצורך מילוי תפקידו יהיו למפקח הפנימי הסמכויות הנתונות לממונה לפי סימן ב' לפרק ד'.

23יח. (א) דיווח המפקח הפנימי לממונה על ממצאי פעולות פיקוח ובירור שקיים, רשאי הממונה –

תפקידי המפקח הפנימי

סמכויות המפקח הפנימי

סמכויות הממונה

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 23טז

להתוות את מדיניות הפיקוח והאכיפה, וכן לקבל החלטות פרטניות ולתת הנחיות בהתאם לממצאים.

לסעיף 23יז

מוצע לקבוע כי למפקח הפנימי יהיו נתונות סמכויות הפיקוח הנתונות לממונה.

לסעיף 23יח

מוצע לקבוע את סמכויות הממונה אגב דיווח של המפקח הפנימי על ממצאי פיקוח ובירור מינהלי שקיים. הממונה הוא זה שמתווה את מדיניות הפיקוח והאכיפה בגוף הביטחוני ולו נתון שיקול הדעת, בהתאם לממצאים, אם לבחור במסלול המינהלי או במסלול הפילי. הממונה רשאי יהיה להורות למפקח הפנימי לקיים פעולות משלימות או נוספות, לרבות תיקון ליקויים וכן להשתמש בסמכויות המסורות לו לפי פרק ד' (לעניין זה יש לציין כי הסמכות לחדור לחומר מחשב בצו בית משפט במסגרת

מוצע לקבוע כי המפקח הפנימי יפקח על יישום הוראות החוק בגוף הביטחוני ויקיים בקרה על ביצוען, ובין השאר יעשה את אלה: יכין תכנית עבודה שנתית שתובא לאישור של ראש הגוף ושל הממונה; יבדוק את נוהלי הגוף ומדיניות הגוף בתחום הפרטיות ועמידתם בהוראות החוק; יברר הפרות של הוראות החוק בהתאם להנחיות הממונה; ידווח לממונה בלא דיחוי על ממצאים של פעולות הפיקוח, הבדיקה והבירור שביצע, בכפוף להוראות ההתאמה הביטחונית והמידור החלות על הגוף; יקיים בקרה על אופן תיקון ליקויים שהתגלו בממצאי הפיקוח והבירור; יקיים הכשרות והדרכות של עובדי הגוף בנושאי פרטיות וכן יגיש דין וחשבון שנתי על אופן ביצוע תכנית הפיקוח וקיום הוראות החוק לראש הגוף ולממונה. כל אלה נועדו להבטיח את קיומו של פיקוח אפקטיבי על מילוי הוראות החוק בגוף הביטחוני, ולאפשר לממונה

- (1) להורות למפקח הפנימי לקיים פעולות משלימות או פעולות נוספות, לרבות תיקון ליקויים;
- (2) להשתמש בסמכויות המסורות לו לפי פרק ד' 3 אם מצא כי הופרה הוראה מן ההוראות המנויות בסעיף 23ט.
- (ב) סבר הממונה כי הממצאים כאמור בסעיף קטן (א) מעלים חשד לביצוע עבירה לפי חוק זה או שנודע לו בדרך אחרת על ביצוע עבירה כאמור, יהיו נתונות לחוקר שהוסמך לפי חוק זה סמכויות האכיפה לפי סעיף 23ג, אלא אם כן היתה רשות אחרת המוסמכת על פי דין לחקור עבירות באותו גוף ביטחוני.
- (ג) לא יעשה חוקר או ממונה שימוש בסמכויותיו לפי פרק זה כלפי גוף ביטחוני, אלא לאחר שעבר התאמה ביטחונית כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002.⁸

פרק ד' 3: אמצעי אכיפה מינהליים

סימן א': הטלת עיצום כספי

עיצום כספי 23ט. (א) בסעיף זה –

“מידע בעל רגישות מיוחדת” –

- (1) מידע על צנעת חייו האישיים של אדם, לרבות התנהגותו ברשות היחיד;
- (2) מידע רפואי או מידע על מצבו הנפשי של אדם;
- (3) מידע גנטי כהגדרתו בחוק מידע גנטי, התשס"א-2000⁹;

ד ב ר י ה ס ב ר

לממונה להטיל סנקציה מינהלית בשל הפרת חלק מהוראות החוק, המתאימות לאכיפה בדרך זו. בכך תינתן לממונה סמכות יעילה ומידתית שאפשרת לטפל במקרים של אי-ציות לחוק באופן מדורג שהולם את סוגי ההפרות השונות ואת נסיבות הביצוע השונות שלהן.

סמכות זו, המאפשרת אכיפה באמצעים מינהליים, כפופה לכללי המשפט המינהלי, בין השאר בכל הנוגע לדיות הראיות הנדרשות להטלת הסנקציה המנהלית, לזכות השימוע בטרם הטלתה, ולזכות לעתור נגד ההחלטה המינהלית לאחר קבלתה.

לסימן א'

לסעיף 23ט

סעיף 23ט המוצע מסמיך את הממונה להטיל עיצום כספי בשל הפרת הוראות החוק המנויות בסעיף. תכליתו של העיצום הכספי איננה ענישה, אלא כפיית ציות והחזרת מפוקח למשטר ציות להוראות החוק. העיצום הכספי מהווה תחליף למנגנונים פליליים דוגמת עבירות מינהליות ועבירות אחריות קפידה. האכיפה המינהלית

בירור מינהלי, תבוצע על ידי המפקח הפנימי. כמו כן, במקרים שבהם סבור הממונה כי הממצאים מעלים חשד לביצוע עבירות על הוראות החוק או שנודע לו בדרך אחרת על ביצוע עבירה כאמור, יהיו נתונות לחוקר שהוסמך לפי החוק ועבר התאמה ביטחונית מתאימה, סמכויות האכיפה המנויות בחוק, אלא אם כן היתה רשות אחרת המוסמכת לחקור על פי דין עבירות באותו גוף ביטחוני.

לפרק ד' 3 המוצע

כפי שפורט בדברי ההסבר לפרק ד' 1 המוצע, האכיפה במישור הפלילי לבדה אינה מספקת פתרון מלא לאכיפת הוראות חוק הגנת הפרטיות הנוגעות למאגרי מידע. מורכבותם של ההליכים הפליליים מביאה לסרבול ועיכוב בתגובה הנאותה למעשי העבירה. כמו כן, לעתים התגובה ההולמת את נסיבות ביצוע ההפרה אינה מצדיקה את האכיפה במישור הפלילי דווקא שאמור להיות מופעל במקרים חמורים.

בהתאם למגמה העולמית בתחום הגנת הפרטיות במאגרי מידע, ובהתאם למגמה בתחום האכיפה החלופית בידי רשויות פיקוח בישראל, מוצע לקבוע בחוק סמכות

⁸ ס"ח התשס"ב, עמ' 179.

⁹ ס"ח התשס"א, עמ' 62.

- (4) מידע על אודות דעותיו הפוליטיות או אמונותיו הדתיות של אדם;
- (5) מידע על אודות עברו הפלילי של אדם;
- (6) נתוני תקשורת כהגדרתם בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), התשס"ח-2007¹⁰;
- (7) מידע שהוא מאפיין אנשי פיזיולוגי, ייחודי, הניתן למדידה ממוחשבת, המשמש לזיהוי אדם;
- (8) מידע על נכסיו של אדם, חובותיו והתחייבויותיו הכלכליות, מצבו הכלכלי או שינוי בו, יכולתו לעמוד בהתחייבויותיו הכלכליות ומידת עמידתו בהן;
- (9) הרגלי צריכה של אדם שיש בהם כדי ללמד על מידע לפי פרטים (1) עד (7) או על אישיותו של אדם, אמונתו או דעותיו;
- (10) מידע נוסף שקבע שר המשפטים, בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת;
- "מידע רגיל" – מידע שאינו מידע בעל רגישות מיוחדת;
- "הסכום הבסיסי" – סכום כמפורט להלן, לפי העניין:
- (1) לעניין הפרה בקשר למאגר מידע הכולל מידע על מספר אנשים שאינו עולה על 1,000, שיש בו רק מידע רגיל – 5,000 ש"ח; ואם יש בו גם מידע בעל רגישות מיוחדת – 50,000 ש"ח;
- (2) לעניין הפרה בקשר למאגר מידע הכולל מידע על מספר אנשים העולה על 1,000 ואינו עולה על 10,000, שיש בו רק מידע רגיל – 10,000 ש"ח; ואם יש בו גם מידע בעל רגישות מיוחדת – 100,000 ש"ח;
- (3) לעניין הפרה בקשר למאגר מידע הכולל מידע על מספר אנשים העולה על 10,000 ואינו עולה על 100,000, שיש בו רק מידע רגיל – 20,000 ש"ח; ואם יש בו גם מידע בעל רגישות מיוחדת – 200,000 ש"ח;

ד ב ר י ה ס ב ר

בסיסי. שני פרמטרים משפיעים על סכום העיצום הכספי שהממונה רשאי להטיל: מספר האנשים שעל אודותיהם יש מידע במאגר (ככל שהמספר גדול יותר – סכום העיצום הכספי גדל) ורגישות המידע (הפרות ביחס למידע בעל רגישות מיוחדת יגררו הגדלת העיצום הכספי). גם מידת חומרתה של ההפרה משפיעה על גובה העיצום הכספי (מתבטא במכפלות של פי 2 ופי 4 מהסכום הבסיסי).

לצד ההסמכה של הממונה להטיל עיצום כספי, מוצע גם להגביל ולהבנות את שיקול דעתו ולכן הנוסחה שלפיה מחושב סכום העיצום הכספי הסופי, קבועה בחוק.

מכוונת להוראות שבירורן העובדתי פשוט, הן בתחום מומחיותו של הרגולטור ולפיכך ההכרעה בדבר ביצוע ההפרה תיעשה במהירות ויעילות.

ההפרות המנויות בסעיף 23 ביט המוצע, מחולקות לשלוש קבוצות לפי רגת חומרה עולה. ההוראות המנויות בסעיף 23(ד) הן ההפרות החמורות ביותר – ולכן הפרתן יכולה להביא להטלת העיצום הכספי שבמדרג החומרה הגבוה ביותר.

קביעת סכום העיצום הכספי ביחס להפרות המנויות בסעיף 23 ביט המוצע, מבוססת על נוסחה אשר בבסיסה סכום

¹⁰ ס"ח התשס"ח, עמ' 72.

(4) לעניין הפרה בקשר למאגר מידע הכולל מידע על מספר אנשים העולה על 100,000 ואינו עולה על 1,000,000, שיש בו רק מידע רגיל – 40,000 ש"ח; ואם יש בו גם מידע בעל רגישות מיוחדת – 400,000 ש"ח;

(5) לעניין הפרה בקשר למאגר מידע שיש בו מידע על מספר אנשים העולה על 1,000,000, שיש בו רק מידע רגיל – 80,000 ש"ח; ואם יש בו גם מידע בעל רגישות מיוחדת – 800,000 ש"ח.

(ב) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי בסכום הבסיסי:

(1) ניהל או החזיק מאגר מידע החייב ברישום שלא בהתאם להוראות סעיף 8(א);

(2) כלל פרטים לא נכונים בבקשה לרישום מאגר מידע שהוגשה לפי סעיף 9;

(3) לא הודיע לממונה על שינוי בפרט מהפרטים המפורטים בסעיף 9(ב) או לפי סעיף 9(ג), בניגוד להוראות סעיף 9(ד);

(4) החזיק ברשותו חמישה מאגרי מידע לפחות, החייבים ברישום לפי סעיף 8, ולא קיים את חובת הדיווח השנתי בהתאם להוראות סעיף 17א(ב);

(5) ניהל או החזיק מאגר מידע המשמש לשירותי דיוור ישיה, בלי שיש בידו רישום המציין את המקור שממנו קיבל כל אוסף נתונים המשמש לצורך מאגר המידע ומועד קבלתו וכן למי מסר כל אוסף נתונים כאמור, בניגוד להוראות סעיף 17ה;

(6) לא פירט על דרישת מידע כי הוא מוסר דרך קבע מידע בהתאם לסעיף 23ג, בניגוד להוראות סעיף 23ד(א);

(7) לא קיים רישום של המידע שמסר בהתאם לסעיף 23ג, בניגוד להוראות סעיף 23ד(ב);

(8) לא הודיע לממונה כי הוא מקבל מידע דרך קבע בהתאם לסעיף 23ג והמידע נאגר במאגר מידע, בניגוד להוראות סעיף 23ד(ג);

(9) מסר פרטים לא נכונים במענה לדרישה של הממונה או מפקח לפי סעיף 23א(1) עד (3).

(ג) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי בשיעור של כפל הסכום הבסיסי:

(1) פנה לאדם לקבלת מידע לשם החזקתו או שימוש בו במאגר מידע, בלי שמסר לו הודעה כנדרש בסעיף 11;

(2) סירב לאפשר לאדם שמידע עליו מוחזק במאגר מידע לעיין במידע שעליו, בניגוד להוראות לפי סעיף 13;

(3) ביצע שינוי במידע שברשותו בלי שהודיע עליו לכל מי שקיבל את המידע, בניגוד להוראות לפי סעיף 14(ב);

- (4) לא הודיע למבקש על סירוב לתקן מידע המצוי במאגר מידע שבבעלותו או למוחק, בניגוד להוראות לפי סעיף 14(ג);
- (5) לא תיקן מידע המצוי במאגר מידע שבהחזקתו, בניגוד להוראות סעיף 14(ד);
- (6) הפר הוראה מההוראות שנקבעו לפי סעיף 17(ב);
- (7) החזיק במאגרי מידע של בעלים שונים בלי שהבטיח כי אפשרות הגישה לכל מאגר תהיה נתונה רק למי שהורשו לכך במפורש בהסכם בכתב בינו לבין בעליו של אותו מאגר, בניגוד להוראות סעיף 17(א);
- (8) לא מינה אחראי על הגנת מידע, בניגוד להוראות סעיף 17(א);
- (9) ניהל או החזיק מאגר מידע המשמש לשירותי דיוור ישיר, בלא שהמאגר היה רשום במרשם ובלא שאחת ממטרותיו הרשומות של המאגר היא שירותי דיוור ישיר, בניגוד להוראות סעיף 17(ד);
- (10) פנה לאדם בדיוור ישיר באופן שאינו עומד בהוראות סעיף 117(א) לחוק;
- (11) לא נענה לדרישתו של אדם בהתאם לסעיף 117(ב), שמידע המתייחס אליו יימחק ממאגר מידע המשמש לדיוור ישיר, בניגוד להוראות סעיף 117(ד);
- (12) לא נענה לדרישתו של אדם בהתאם לסעיף 117(ג), כי מידע המתייחס אליו, לא יימסר לאדם, לסוג בני אדם או לאנשים מסוימים, בניגוד להוראות סעיף 117(ד);
- (ד) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי בשיעור של פי ארבעה מהסכום הבסיסי:
- (1) השתמש במידע ממאגר המידע שלא למטרה לשמה נמסר, בניגוד לסעיף 23מד;
- (2) השתמש במידע ממאגר מידע בלא הרשאה של בעל מאגר המידע, או תוך חריגה מהרשאה כאמור בניגוד לסעיף 23מה; לעניין זה, מי שברשותו עותק של מאגר מידע, או חלק מהותי ממנו – יראו אותו כמי ששתמש במידע ממאגר המידע, אלא אם כן הוכיח אחרת.
- 23ב. (א) היה לממונה יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23גיט (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).

הודעה על
כוונת חיוב

ד ב ר י ה ס ב ר

לכן הודעה על כוונה להטיל עיצום כספי. אדם שנמסרה לו הודעה כאמור, רשאי לטעון את טענותיו בכתב לפני הממונה הן לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי והן

לסעיפים 23 עד 23כב
כאשר הממונה סבור כי אדם הפר את הוראות החוק ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי, עליו למסור למפר קודם

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין הממונה, בין השאר, את אלה:

(1) המעשה או המחל (בפרק זה – המעשה), המהווה את ההפרה, ומועד ביצועו;

(2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;

(3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני הממונה לפי הוראות סעיף 23כא;

(4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 23כג.

23כא. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף

זכות טיעון

23כב רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני הממונה, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה, ורשאי הממונה להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 30 ימים.

23כב. (א) הממונה יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 23כא, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 23כד.

החלטת הממונה ודרישת תשלום

(ב) החליט הממונה לפי סעיף קטן (א) –

(1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו;

(2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך בכתב.

(ג) בדרישת התשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט המנהל את נימוקי החלטתו.

(ד) לא טען המפר את טענותיו לפני הוראות סעיף 23כא בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

23כג. (א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

הפרה נמשכת והפרה חוזרת

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 23כג

מוצע לקבוע שכאשר הפרה היא הפרה נמשכת, ייוסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה. עוד מוצע לקבוע שכאשר הפרה היא הפרה חוזרת, ייוסף על סכום העיצום הכספי שהיה ניתן להטיל בשל אותה הפרה אילו היתה הפרה ראשונה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור. הפרה חוזרת היא הפרה הוראה מהוראות החוק בתוך

לגבי סכומו, בתוך 30 ימים מיום מסירת ההודעה. לאחר מכן, יחליט הממונה, לאחר ששקל את הטענות שנטענו, אם להטיל על המפר עיצום כספי וכן רשאי הוא להפחית את הסכום לפי הוראות סעיף 23כד המוצע. החליט הממונה להטיל עיצום כספי, ישלח למפר דרישת תשלום ובה יציין את סכום העיצום הכספי המעודכן. החליט הממונה שלא להטיל עיצום כספי, ימסור הודעה על כך למפר, בכתב.

(ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23ז, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

סכומים מופחתים 23כד. (א) הממונה אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסימן זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסימן זה, ובשיעורים שיקבע.

סכום מעודכן של העיצום הכספי 23כה. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני הממונה כאמור בסעיף 23כב(ד) – ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגשה עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי הממונה או בית המשפט – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי העניין.

(ב) הסכום הבסיסי הקבוע בסעיף 23ז יתעדכן ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור שינוי המדרד הידוע ביום העדכון לעומת המדרד שהיה ידוע ב־1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדרד" – מדרד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ג) הממונה יפרסם ברשומות הודעה על הסכום הבסיסי המעודכן לפי סעיף קטן (ב).

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 23כ
לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן במועד מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שבחר שלא לטעון את טענותיו לפני הממונה כאמור בסעיף 23כב(ד) – הסכום המעודכן ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב. כמו כן, הוגשה עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים על הטלת העיצום הכספי, ועוכב תשלומו של העיצום הכספי כאמור בסעיף 23לח(א), יהיה סכום העיצום הכספי – הסכום המעודכן ביום ההחלטה בעתירה.

לסעיפים קטנים (ב) ו- (ג)

מוצע לקבוע מנגנון אוטומטי לעדכון סכומי העיצום הכספי, ב־1 בינואר בכל שנה (להלן – יום העדכון), בהתאם לשיעור שינוי מדרד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה

שנתיים מההפרה הקודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

לסעיף 23כד

הממונה אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מסכום העיצום הכספי שהחוק קובע לאותה הפרה (כמפורט לעיל, סכום העיצום הספציפי נקבע על יסוד הסכום הבסיסי ובהתחשב בקיומם של פרמטרים שונים בהתאם לנוסחה הקבועה בסעיף 23ז המוצע). עם זאת, כדי לאפשר גמישות והתחשבות, בין השאר במצבים שבהם מדובר במפוקח צייתן שמשותף פעולה עם הממונה, מוצע להסמיך את שר המשפטים לקבוע בתקנות רשימה של מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה הממונה רשאי להטיל עיצום כספי בסכומים נמוכים יותר מהקבוע בחוק, ובשיעורים שיקבע שר המשפטים בתקנות.

23כ.ו. המפר ישרם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 23כ.ב.	המועד לתשלום העיצום הכספי
23כ.ז. לא שילם המפר עיצום כספי במועד, ייווספו על העיצום הכספי לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 ¹¹ (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו.	הפרשי הצמדה וריבית
23כ.ח. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 ¹²	גבייה

סימן ב': התראה מינהלית

23כ.ט. (א) היה לממונה יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23יט, והתקיימו נסיבות שקבע הממונה, בנהלים, באישור היועץ המשפטי לממשלה, רשאי הוא, במקום להמציא לו הודעה על כוונת חיוב ולהטיל עליו עיצום כספי, לפי הוראות סימן א', להמציא לו התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה; בסעיף קטן זה, "היועץ המשפטי לממשלה" – לרבות משנה ליועץ המשפטי לממשלה שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו לעניין זה.	התראה מינהלית
(ב) בהתראה מינהלית יציין הממונה מהו המעשה המהווה את ההפרה, יודיע למפר כי עליו להפסיק את ההפרה וכי אם ימשיך בהפרה או יחזור עליה יהיה צפוי לעיצום כספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת, לפי העניין, כאמור בסעיף 23לא, וכן יציין את זכותו של המפר לבקש את ביטול ההתראה לפי הוראות סעיף 23ל.	

ד ב ר י ה ס ב ר

מטרתו של כלי אכיפה זה להביא לשינוי התנהגות, תוך הבהרת חובותיו של המפוקח והחזרתו למשטר של ציות. ההתראה המינהלית תופעל ביחס להפרות שלממונה יש סמכות להטיל בשלהן עיצום כספי.

בעצם משלוח ההתראה יש קביעה של הממונה כי בוצעה על ידי המפוקח הפרה, אך לא יוטל בשלה עיצום כספי. לפיכך הפעלת ההתראה מחייבת קיומה של תשתית ראייתית לביצועה של ההפרה, שהיתה מספיקה לצורך הטלת העיצום הכספי. אם המפוקח לא יחזור למשטר הציות, וישוב לבצע הפרות נוספות בעתיד או שימשיך בביצועה של ההפרה שבשלה נשלחה לו ההתראה, יימצא מפר הפרה חוזרת או נמשכת, בהתאמה, ויוטל עליו עיצום כספי בהתאם.

עיקר תכליתה של ההתראה הוא הבהרה ביחס להוראות החוק או לפיו שאינן חד-משמעיות, ולפיכך קיימת אפשרות שהן אינן ברורות דיין למפוקח בגלל עמימות ניסוחן. גם הוראות שטרם הוטמעו בקרב ציבור המפוקחים ונדרשת היערכות ביחס ליכולת לקיימן הן הוראות שראוי לתת בשלהן התראה טרם אכיפתן באמצעות הטלת סנקציה

המרכזית לסטטיסטיקה, הידוע ביום העדכון, לעומת המודד שהיה ידוע ב-1 בינואר של השנה הקודמת. עוד מוצע לקבוע כי הממונה יפרסם ברשומות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים כאמור.

לסעיפים 23כז עד 23כח

מוצע לקבוע כי העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 23כב המוצע, וכי אם לא שולם עיצום כספי במועד, ייווספו עליו לתקופת הפיגור הפרשי הצמדה וריבית עד לתשלומו. עוד מוצע כי עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה ועל גבייתו יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995.

לסימן ב'

לסעיפים 23כט ו-23לא

בסעיף זה מוצע כלי מינהלי נוסף, חלופי להטלת העיצום הכספי, ההתראה המינהלית. כלי אכיפה זה הוא כלי המיועד לעודד ציות של המפוקחים ולאפשר התמודדות עם הפרות עתידיות, על ידי מתן תמריץ שלילי לביצוען ותמריץ חיובי לציות.

¹¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

¹² ס"ח התשנ"ה, עמ' 170.

23.ל. (א) נמסרה למפר התראה מינהלית כאמור בסעיף 23כט, רשאי הוא לפנות לממונה, בכתב, בתוך 30 ימים, בבקשה לבטל את ההתראה בשל כל אחד מטעמים אלה:

(1) המפר לא ביצע את ההפרה;

(2) המעשה שביצע המפר, המפורט בהתראה, אינו מהווה הפרה.

(ב) קיבל הממונה בקשה לביטול התראה מינהלית, לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי הוא לבטל את ההתראה או לדחות את הבקשה ולהשאיר את ההתראה על כנה; החלטת הממונה תינתן בכתב, ותימסר למפר בצירוף נימוקים.

23.לא. (א) נמסרה למפר התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה והמפר המשיך להפר את ההוראה שבשלה נמסרה לו ההתראה, ימסור לו הממונה דרישת תשלום בשל הפרה נמשכת כאמור בסעיף 23כג(א).

הפרה נמשכת
והפרה חוזרת
לאחר התראה

(ב) נמסרה למפר התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה והמפר חזר והפר את ההוראה שבשלה נמסרה לו ההתראה, בתוך שנתיים מיום מסירת ההתראה, יראו את ההפרה הנוספת כאמור בהפרה חוזרת לעניין סעיף 23כג(ב), והממונה ימסור למפר הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 23כב בשל ההפרה החוזרת.

סימן ג': התחייבות להימנע מהפרה

23.לב. יהיה לממונה יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23טי, והתקיימו נסיבות שקבע הממונה, בנהלים, באישור היועץ המשפטי לממשלה, רשאי

הודעה על
האפשרות להגשת
התחייבות ועירובן

ד ב ר י ה ס ב ר

רשאי לפנות לממונה, בכתב, בתוך 30 ימים, בבקשה לבטל את ההתראה, מהטעמים האלה בלבד: המפר לא ביצע את ההפרה או שהמעשה שביצע המפר המפורט בהתראה, אינו מהווה הפרה. הממונה רשאי לבטל את ההתראה או לדחות את הבקשה ולהותיר את ההתראה על כנה. החלטת הממונה תינתן למפר בכתב בצירוף נימוקי ההחלטה.

לסימן ג'

כלי אכיפה נוסף שמוצע לתת בידי הממונה, אף הוא חלופי להטלת עיצום כספי, הוא התחייבות להימנע מהפרה. התחייבות היא מעין "עיצום כספי על תנאי", היא מיועדת לשימוש כלפי מפרים שביצוע הפרות אינו מאפיין אותם ברגיל.

משמעות התחייבות היא כי אף שקיימת תשתית להוכחת ביצוע הפרה, העיצום הכספי נדחה לתקופה שבמסגרתה נדרש המפוקח לקיים את הוראות החוק, ואף תנאים נוספים נלווים שלדעת הממונה יש בהם כדי להביא לצמצום הנזק שנגרם, לתיקון הליקויים שנמצאו ולהבטחת הציות של המפוקח. על המפר למלאם בתוך פרק זמן שיפורט אף הוא בהתחייבות.

ישירה. על מצבים אלה חולש התנאי שההפרות המדוברות אינן הפרות שיש בהן חומרה יתרה.

הפרות חמורות מחייבות הפגנת מדיניות רגולציה תקיפה ולכן ככלל לא יהיה ניתן להסתפק בהתראה. גם במצב שבו המפר מפר את ההוראה שלא בפעם הראשונה, לא מתאים השימוש בכלי אכיפה זה. במצב דברים כזה ספק אם ניתן לייחס למפר את חוסר ההבנה שניתן לייחס במצבים מסוימים למפר שזו לו הפעם הראשונה שהוא מפר את הוראות החוק.

כדי להבטיח שקיפות ושוויוניות באכיפה ולהגביר את הודאות, מוצע לעגן את המקרים המתאימים למשלוח התראה, בנהלים שיקבע הממונה באישור היועץ המשפטי לממשלה או משנה ליועץ המשפטי לממשלה שהוא הסמיך לכך.

לסעיף 23

אף שמשלוח ההתראה אינו מלווה בסנקציה מיידית דוגמת הטלת העיצום הכספי, לנוכח העובדה שיש בה קביעה בדבר ביצועה של הפרה ומשמעויות עתידיות לגבי הפרות נוספות, מוצע לאפשר למפוקח לבקש את ביטולה. לפיכך מוצע לקבוע כי מפר שנמסרה לו התראה מינהלית,

הוא להמציא למפר, במקום הודעה על כוונת חיוב, הודעה שלפיה באפשרותו להגיש לממונה כתב התחייבות ועירבון לפי הוראות סימן זה, במקום שיוטל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן א'; בסעיף קטן זה, "היועץ המשפטי לממשלה" – לרבות משנה ליועץ המשפטי לממשלה שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו לעניין זה.

תנאי ההתחייבות 23לג. (א) בכתב ההתחייבות יתחייב המפר להפסיק את הפרת ההוראה כאמור בסעיף 23לג ולהימנע מהפרה נוספת של אותה הוראה, בתוך תקופה שיקבע הממונה ושתחילתה ביום מסירת ההודעה כאמור באותו סעיף, ובלבד שהתקופה האמורה לא תעלה על שנתיים (בסימן זה – תקופת ההתחייבות).

(ב) הממונה רשאי לקבוע בכתב ההתחייבות תנאים נוספים שעל המפר להתחייב ולעמוד בהם במהלך תקופת ההתחייבות במטרה להקטין את הנוק שנגרם מההפרה או למנוע את הישנותה.

(ג) נוסף על כתב ההתחייבות יפקיד המפר בידי הממונה עירבון בסכום העיצום הכספי שהממונה היה רשאי להטיל על המפר בשל אותה הפרה, בהתחשב בקיומם של מקרים, נסיבות ושיקולים שנקבעו לפי סעיף 23כד(ב).

תוצאות הגשת כתב התחייבות ועירבון או אי-הגשתם 23לד. הגיש המפר לממונה כתב התחייבות ועירבון לפי סימן זה, בתוך 30 ימים מיום מסירת ההודעה כאמור בסעיף 23לג לא יוטל עליו עיצום כספי בשל אותה הפרה; לא הגיש המפר לממונה כתב התחייבות ועירבון בתוך התקופה האמורה, ימציא לו הממונה הודעה על כוונת חיוב בשל אותה הפרה, לפי סעיף 23כב.

ד ב ר י ה ס ב ר

תקופה שיקבע הממונה ושתחילתה ביום מסירת ההודעה, ובלבד שהתקופה האמורה לא תעלה על שנתיים.

הממונה רשאי לקבוע בכתב ההתחייבות תנאים נוספים שעל המפר להתחייב ולעמוד בהם בתקופת ההתחייבות, במטרה להקטין את הנוק שנגרם מההפרה או למנוע את הישנותה.

העירבון שיופקד נוסף על כתב ההתחייבות, יהיה בגובה העיצום הכספי שהממונה היה רשאי להטיל על המפר בשל אותה הפרה, בהתחשב בקיומן של נסיבות הפחתה לפי החוק.

לסעיף 23לד

אם הגיש המפר לממונה כתב התחייבות ועירבון כאמור, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו הודעת הממונה כאמור בסעיף 23לג(א), לא יוטל עליו עיצום כספי בשל אותה הפרה. אם לא הגיש המפר לממונה כתב התחייבות ועירבון בתוך 30 ימים כאמור, הממונה ימציא לו הודעה על כוונת חיוב בשל אותה הפרה, לפי סעיף 23כב.

השוני בין ההתחייבות וההתראה המינהלית נעוץ, בין השאר, בצורך לקבל את הסכמת המפר לתנאי ההתחייבות, ובכלל זה את הסכמתו לצעדים שעליו לבצע וללוח הזמנים שבו עליו לעמוד. בדומה להתראה המינהלית, גם לצורך הצעת התחייבות למפר חלף הטלת עיצום כספי, נדרשת תשתית ראייתית שמספיקה להטלת עיצום כספי. זאת במיוחד כאשר אי-הסכמה של המפר להתחייבות תוביל להטלה של עיצום כספי עליו.

לסעיפים 23לג ו-23לד

מוצע לקבוע כי אם היה לממונה יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי החוק, שניתן להטיל בשלה עיצום כספי, והתקיימו נסיבות המנויות בנהלים שקבע הממונה, באישור היועץ המשפטי לממשלה או משנה ליועץ המשפטי לממשלה שהוא הסמיך לכך, רשאי הוא, במקום להמציא למפר הודעה על כוונת חיוב ולהטיל עליו עיצום כספי, להמציא לו הודעה שיש באפשרותו להגיש לממונה כתב התחייבות ועירבון במקום שיוטל עליו עיצום כספי. בכתב ההתחייבות המפר יתחייב להפסיק את ההפרה ולהימנע מהפרה נוספת של אותה הוראה בתוך

הפרת התחייבות 23לה. (א) הגיש המפר כתב התחייבות ועירבון לפי סימן זה והפר תנאי מתנאי ההתחייבות, כמפורט בפסקאות שלהלן, יחולו ההוראות המפורטות באותן פסקאות, לפי העניין:

(1) המשיך המפר, במהלך תקופת ההתחייבות, להפר את ההוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות – יחלט הממונה את העירבון וימציא למפר דרישת תשלום בשל ההפרה הנמשכת כאמור בסעיף 23כג(א);

(2) חזר המפר והפר, במהלך תקופת ההתחייבות, את ההוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות – יראו את ההפרה הנוספת כאמור כהפרה חוזרת לעניין סעיף 23כג(ב) ויחולו הוראות אלה:

(א) הממונה ימציא למפר הודעה על כוונת חיוב בשל ההפרה החוזרת;

(ב) שלח הממונה דרישת תשלום בשל ההפרה החוזרת לפי הוראות סעיף 23כב(ב) או שהמפר לא טען את טענותיו לפני הממונה לעניין אותה הפרה כאמור בסעיף 23כב(ד), יחלט הממונה את העירבון נוסף על הטלת העיצום הכספי בשל ההפרה החוזרת;

(3) הפר המפר תנאי מהתנאים הנוספים שנקבעו בכתב ההתחייבות כאמור בסעיף 23לג(ב) – יחלט הממונה את העירבון, לאחר שנתן למפר הזדמנות לטעון את טענותיו, בכתב, לעניין זה.

(ב) לעניין פרק זה, יראו בחילוט העירבון לפי הוראות סעיף זה, כהטלת עיצום כספי על המפר בשל ההפרה שלגביה ניתן העירבון.

(ג) הופר תנאי מתנאי ההתחייבות כאמור בסעיף זה, והפר המפר פעם נוספת את ההוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות, לא יאפשר לו הממונה להגיש כתב התחייבות נוסף לפי הוראות סימן זה, בשל אותה הפרה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 23 לה

(3) אם המפר הפר תנאי מהתנאים הנוספים שקבע הממונה בכתב ההתחייבות – הממונה יחלט את העירבון.

עוד מוצע לקבוע כי יראו חילוט של העירבון לפי סעיף זה, כהטלת עיצום כספי על המפר בשל ההפרה שלגביה ניתן העירבון.

כמו כן מוצע לקבוע כי אם הופר תנאי מתנאי ההתחייבות, והמפר הפר פעם נוספת את ההוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות, לא יאפשר הממונה למפר להגיש כתב התחייבות נוסף בשל ההפרה הנוספת.

מוצע לקבוע שאם המפר הפר תנאי מתנאי ההתחייבות, יהיה ניתן לפעול כדלקמן:

(1) אם המפר המשיך להפר, במהלך תקופת ההתחייבות, את ההוראה שבשל הפרתה נתן כתב התחייבות – הממונה יחלט את העירבון וימציא למפר דרישת תשלום בשל ההפרה הנמשכת;

(2) אם המפר חזר והפר במהלך תקופת ההתחייבות את ההוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות – הממונה יחלט את העירבון וימציא למפר הודעה על כוונת חיוב בשל ההפרה החוזרת;

השבת העירבון 23לז. עמד המפר בתנאי כתב ההתחייבות שמסר לפי סימן זה, יוחזר לו, בתום תקופת ההתחייבות, העירבון שהפקיד בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום הפקדתו עד יום החזרתו.

סימן ד': שונות

עיצום כספי בשל הפרה לפי חוק זה ולפי חוק אחר 23לז. על מעשה אחד המהווה הפרה של הוראה מהוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 23 ושל הוראה מההוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.

עייכוב ביצוע והחזר 23לח. (א) אין בהגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת הממונה לפי פרק זה, כדי לעכב את ביצוע ההחלטה, אלא אם כן הסכים לכך הממונה או שביית המשפט הורה על כך. (ב) החליט בית המשפט לאחר ששולם העיצום הכספי או הופקד העירבון, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (א), או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי או החזרת העירבון, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת או יוחזר העירבון, לפי העניין, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו או הפקדתו עד יום החזרתו.

פרסום 23לט. (א) הטיל הממונה עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם באתר האינטרנט של משרד המשפטים את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

(1) דבר הטלת העיצום הכספי;

(2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע לקבוע כי אם החליט בית משפט לקבל עתירה על הטלת עיצום כספי, לאחר ששולם העיצום הכספי, יוחזר העיצום הכספי או כל חלק ממנו אשר הופחת בידי בית המשפט, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

לסעיף 23לז

מוצע לחייב את הממונה לפרסם את החלטותיו בדבר הטלת העיצום הכספי. פרסום החלטות הממונה הוא כלי שתכליתו היא הבטחת שקיפות ביחס להפעלת שיקול הדעת של הממונה בהטלת העיצום הכספי. בידיו של הממונה מסור כלי רב עוצמה, מבחינת היקף הסנקציות שהוא יכול להטיל. לפיכך, וכדי להבטיח כי השימוש באותו כלי נעשה באופן שוויוני וענייני, מוצע לחייב את הממונה לפרסם את החלטותיו בדבר הטלת העיצומים הכספיים, סכומיהם ושיעורי הפחתה, אם הופחת סכום העיצום הכספי. פרטי הפרסום יהיו כאלה שיאפשרו לציבור לבחון ולבקר את החלטות הממונה. עוד מוצע לקבוע כי אם הוגשה עתירה על הטלת עיצום כספי, יפרסם הממונה את דבר הגשת העתירה ואת תוצאותיה.

לסעיף 23לז

מוצע לקבוע כי אם עמד המפר בתנאי כתב ההתחייבות, יוחזר לו, בתום תקופת ההתחייבות, העירבון שהפקיד בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום הפקדתו עד יום החזרתו.

לסימן ד'

לסעיף 23לז

מוצע לקבוע כי במצב שבו בוצע מעשה שמהווה הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בפרק ד' שבשלהן ניתן להטיל עיצום כספי ושל הוראה מההוראות לפי חוק אחר – לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.

לסעיף 23לח

מוצע לקבוע ברירת מחדל ולפיה אין בהגשת עתירה לפי חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000, על הטלת עיצום כספי, כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכים לכך הממונה או שביית המשפט הורה על כך.

- (3) סכום העיצום הכספי שהוטל;
- (4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלן הופחת סכום העיצום ושיעורי ההפחתה;
- (5) פרטים על אודות המפר הנוגעים לעניין;
- (6) שמו של המפר – ככל שהמפר הוא תאגיד.
- (ב) הוגשה עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, יפרסם הממונה, בפרסום לפי סעיף קטן (א) גם את דבר הגשת העתירה או הערעור ואת תוצאותיהם.
- (ג) על אף הוראות סעיף קטן (א)(6), רשאי הממונה לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד, אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אזוהרת הציבור, וככל שהמפר מחזיק או מנהל מאגר מידע.
- (ד) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם הממונה פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998¹⁵, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.
- (ה) פרסום לפי סעיף זה בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד יהיה לתקופה של ארבע שנים, ובעניין עיצום כספי שהוטל על יחיד – לתקופה של שנתיים;
- (ו) שר המשפטים רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.

- (א) תשלום עיצום כספי, המצאת התראה מינהלית או מתן כתב התחייבות ועירבון, לפי פרק זה, לא יגרעו מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 23יט המהווה עבירה.
- (ב) שלח הממונה למפר הודעה על כוונת חיוב או המציא לו התראה מינהלית או הודעה על האפשרות להגיש התחייבות ועירבון, בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת.

שמירת אחריות פלילית

מ.23

ד ב ר י ה ס ב ר

בסיכון כפול, הטלת סנקציות בשני המישורים היא אמצעי העולה על הנדרש. לפיכך הסעיף המוצע מבהיר כי אף שננקט הליך מינהלי לפי פרק ד'3 המוצע, אין בכך כדי לגרוע מאחריותו הפלילית של המפר. עם זאת, אם הוגש נגד מפר כתב אישום בשל הפרת הוראה מההוראות החוק שהיא גם עבירה, לא ינקוט נגדו הממונה הליכים לפי פרק זה ואם המפר שילם עיצום כספי או הפקיד עירבון, יחזור לו הסכום ששילם או העירבון שהופקד, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומם או הפקדתו עד יום החזרתו.

הפרסום, ככלל, לא יכלול את שמות המפרים, ככל שהם יחידים, אלא אם כן הדבר נחוץ כדי להזהיר את הציבור מפניהם. כמו כן יימנע הממונה מפרסום פרטים שנאסר פרסומם לפי הוראות סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, והוא רשאי שלא לפרסם פרטים מהטעמים המנויים בסעיף 9(ב) לאותו חוק.

לסעיף 23מ

יש הוראות בחוק שאכיפתן יכולה להתבצע הן במישור המינהלי והן במישור הפלילי. אף שאין המדובר

¹⁵ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט נגדו הממונה הליכים לפי פרק זה בשל אותה הפרה, ואם הוגש כתב אישום בנסיבות האמורות בסעיף קטן (ב) לאחר שהמפר שילם עיצום כספי או הפקיד עירבון – יוחזר לו הסכום ששולם או העירבון שהופקד לפי העניין, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלום הסכום או יום הפקדת העירבון, עד יום החזרתו.

פרק ד'4: עבירות

- 23מא. המפריע לממונה, או לחוקר או למפקח מטעמו, במילוי תפקידו לפי חוק זה, דינו – מאסר שישה חודשים.
- 23מב. העושה אחד מאלה ככוונה להטעות את הממונה או מפקח מטעמו, דינו – מאסר שלוש שנים:
- (1) כלל פרטים לא נכונים בבקשה לרישום מאגר מידע שהוגשה לפי סעיף 9;
 - (2) לא הודיע לממונה על שינוי בפרטים המנויים בסעיף 9(ב) או בפרטים שנקבעו לפי סעיף 9(ג), בניגוד להוראת סעיף 9(ד);
 - (3) מסר פרטים לא נכונים במענה לדרישה של הממונה או של מפקח לפי סעיף 23(א) עד (3).
- 23מג. הפונה לאדם לקבלת מידע לשם החזקתו או שימוש בו במאגר מידע, בלי שמסר לו הודעה כנדרש בסעיף 11, ככוונה לקבל את המידע במרמה, דינו – מאסר שלוש שנים; לעניין סעיף זה, "מרמה" – טענת עובדה בעניין שבעבה, בהווה או בעתיד, הנטענת בכתב, בעל פה או בהתנהגות, ואשר הטוען אותה יודע שאינה אמת או שאינו מאמין שהיא אמת.
- איימסירת הודעה בכוונה להטעות

ד ב ר י ה ס ב ר

הממונה או מפקח מטעמו, שיש להן קשר ישיר להפעלת הפיקוח על ניהול מאגרי המידע: כתיבת פרטים לא נכונים בבקשה לרישום מאגר מידע, אי-הודעה לממונה על שינוי בפרטים על אודות המאגר בניגוד לחובה הקבוע בחוק, מסירת פרטים לא נכונים במענה לדרישה של הממונה או של מפקח. התנהגויות אלה הן התנהגויות שראוי להגדירן כעבירה פלילית המלווה באפשרות להטיל סנקציה פלילית נאותה.

לסעיף 23מג

סעיף זה עוסק בפגיעה חמורה בנושא המידע עצמו. ההימנעות ממסירת ההודעה לפי סעיף 11 לחוק (הודעה המבחינה לנושא המידע אם חלה עליו חובה חוקית למסור את המידע או שמסירת המידע תלויה ברצונו ובהסכמתו, מה המטרה שלשמה מבוקש המידע ולמי יימסר המידע ומטרות המסירה), מתוך כוונה לקבל את המידע במרמה, מפרה את זכותו הבסיסית של נושא המידע שלא תיפגע פרטיותו בלא הסכמתו מדעת (סעיף 1 לחוק). בלא קבלת הודעה הכוללת את הפרטים האמורים אין לנושא המידע

לפרק ד'4 המוצע

מוצע להתאים את חלק העונשין בחוק בנוגע למאגרי מידע, להסדרה המפורטת שבהצעת חוק זו. על חלק מהפרות החוק מוצע לקבוע סנקציה מינהלית, ועל אלה שיש בהן מידה של חומרה יתרה, הנלמדת, בין השאר, מהיסוד הנפשי המלווה אותם או מפוטנציאל הנזק לציבור הגלום בהן – מוצע כי יוגדרו כעבירות פליליות בחלק העונשין של החוק ויאכפו במישור הפלילי.

לסעיף 23מא

מוצע לקבוע כי מי שמפריע לממונה, או לחוקר או למפקח מטעמו, במילוי תפקידו לפי החוק, דינו – מאסר שישה חודשים. התנהגות זו היא התנהגות שראוי להגדירה כעבירה פלילית המלווה באפשרות להטיל סנקציה פלילית נאותה.

לסעיף 23מב

מוצע לקבוע כעבירות פליליות שדינן מאסר שלוש שנים, כמה התנהגויות המבוצעות ככוונה להטעות את

<p>23מז. בעל מאגר מידע או מחזיק בו, המשתמש במידע ממאגר המידע שלא למטרה שלשמה נמסר, או המתיר זאת לאחר, דינו כדין הפוגע במזיד בפרטיות זולתו לפי סעיף 5.</p>	<p>שימוש במידע ממאגר מידע בניגוד למטרה שלשמה נמסר</p>
<p>23מז. (א) לא ישתמש אדם במידע ממאגר מידע בלא הרשאה של בעל מאגר המידע, או תוך חריגה מהרשאה כאמור; לעניין זה, מי שברשותו עותק של מאגר מידע, או חלק מהותי ממנו – יראו אותו כמי שמשמש במידע ממאגר המידע, אלא אם כן הוכיח אחרת.</p>	<p>שימוש במידע ממאגר מידע בלא הרשאה</p>
<p>(ב) המשתמש במידע ממאגר מידע בלא הרשאה או תוך חריגה מהרשאה, כאמור בסעיף קטן (א), דינו – מאסר שלוש שנים.</p>	
<p>23מז. המוסר מידע מגוף ציבורי בניגוד להוראות סעיף 23ב, דינו – מאסר שלוש שנים.</p>	<p>מסירת מידע מגוף ציבורי</p>
<p>23מז. הוראות סעיפים 23ממ עד 23מו יחולו על ידיעות על ענייניו הפרטיים של אדם, אף שאינן בגדר מידע, כשם שהן חלות על מידע.</p>	<p>תחולה על ידיעות על ענייניו הפרטיים של אדם</p>
<p>23מח. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיפים 16 ו-23מז עד 23מו בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר את חובתו האמורה, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.</p>	<p>אחריות נושא משרה בתאגיד</p>
<p>(ב) נעברה עבירה לפי סעיפים 16 או 23ממ עד 23מו בידי תאגיד או עובד מעובדיו, חוקה היא כי נושא משרה הפר את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו האמורה.</p>	

ד ב ר י ה ס ב ר

<p>לסעיף 23מו גופים ציבוריים אוספים מידע אישי במאגרי מידע ומקבלים מידע מגופים ציבוריים אחרים, והדבר יוצר סיכונים לפרטיותם של נושאי המידע. לכן מוצע לקבוע בסעיף זה, כי מי שמוסר מידע מגוף ציבורי בניגוד להוראות פרק ד' לחוק הגנת הפרטיות מבצע עבירה פלילית, ודינו – מאסר שלוש שנים.</p>	<p>יכולת לגבש הסכמה מודעת למסירת המידע, וגם אין אפשרות מעשית לבחון אם נעשה במידע שימוש בניגוד למטרה לשמה נמסר. מוצע לקבוע לעבירה לפי סעיף זה, עונש מאסר של שלוש שנים.</p>
<p>לסעיף 23מז מוצע עליו לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיפים 16 ו-23ממ עד 23מו לחוק, בידי התאגיד ועובדיו. חובה זו של נושא המשרה היא נדבך חשוב בתמרוץ התאגיד לציית להוראות החוק. ככל שנושא המשרה יימצא מפר את חובת הפיקוח הזו, תוטל עליו אחריות פלילית. עוד</p>	<p>לסעיף 23מז מוצע לקבוע עבירה ספציפית לגבי מאגרי מידע, המבוססת על שימוש במידע שבמאגר בניגוד למטרה שלשמה נמסר המידע. עיקרון זה הוא אחד מהעקרונות היסודיים בדיני הפרטיות במידע והוא מנוי בסעיפים 2(9) ו-8(ב) לחוק. הפרתו מממשת את פוטנציאל הסיכון הגלום בעיבוד מידע ממוחשב. הענישה בשל עבירה זו נגזרת מהעונש הקבוע בסעיף 5 לחוק.</p>
<p>לסעיף 23מח מוצע להטיל חובת פיקוח על נושא משרה בתאגיד, ולפיה עליו לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיפים 16 ו-23ממ עד 23מו לחוק, בידי התאגיד ועובדיו. חובה זו של נושא המשרה היא נדבך חשוב בתמרוץ התאגיד לציית להוראות החוק. ככל שנושא המשרה יימצא מפר את חובת הפיקוח הזו, תוטל עליו אחריות פלילית. עוד</p>	<p>לסעיף 23מח מוצע לקבוע כעבירה שדינה מאסר שלוש שנים, שימוש במידע ממאגר מידע בלא הרשאה מבעל המאגר בהתנהגות זו יש פגיעה בפרטיות נושאי המידע, באשר יש בה שימוש במידע בניגוד למטרה לשמה נאסף ובלא הסכמתו של נושא המידע.</p>

(ג) בסעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, וכן מנהל מאגר.

223מט. (א) בוצע מעשה או מחדל שניתן להטיל בשלו עיצום כספי לפי הוראות סעיף 23(ב), (ג) או (ד) (בסעיף זה – ההפרה), בידי רשות ציבורית, או עברה עבירה לפי סעיפים 16 או 23 עד 23מט בידי רשות ציבורית, רשאי הממונה לשלוח התראה לעובד אחראי ברשות הציבורית (בסעיף זה – ההתראה), שלפיה עליו לפקח כי הרשות הציבורית תנקוט אמצעים כמפורט להלן, לפי העניין, במהלך התקופה הנקובה בהתראה, וכי אם לא יעשה כן יהיה צפוי לקנס כאמור בסעיף קטן (ב) –

התראה לעובד
רשות ציבורית

(1) אמצעים להפסקת ההפרה או העבירה המפורטת בהתראה;

(2) אמצעים למניעת הישנות ההפרה או העבירה.

(ב) לא ביצעה רשות ציבורית את האמור בהתראה, יראו את העובד האחראי ברשות הציבורית כאילו הפר את חובתו האמורה בסעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן בנסיבות העניין כדי למלא את חובתו האמורה, ודינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.

(ג) כתב אישום לפי סעיף זה יוגש באישור היועץ המשפטי לממשלה.

(ד) בסעיף זה –

"רשות ציבורית" – משרד ממשלתי ויחידת סמך של משרד ממשלתי;

"עובד אחראי" – מנהל רשות ציבורית."

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 223מט

סעיף זה קובע מנגנון שתכליתו הגברת הציות להוראות החוק ברשויות ציבוריות. לפי הסעיף המוצע במקרה שבו נמצא שרשות ציבורית הפרה הוראה מהוראות החוק שניתן להטיל בשלה עיצום כספי או עברה עבירה לפי סעיפים 16 או 23מט עד 23מט, רשאי הממונה לשלוח התראה לעובד אחראי ברשות הציבורית (המוגדר כבעל התפקיד הבכיר באותה רשות – המנהל). בהתראה יידרש העובד האחראי לפקח שהרשות תנקוט אמצעים להפסקת ביצוע ההפרה או העבירה, או למניעת הישנותה, וכי אם לא יעשה כן יהיה צפוי לקנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.

אם הרשות הציבורית לא ביצעה את האמור בהתראה, קמה חזקה ולפיה לא קיים העובד האחראי את חובתו לפקח על נקיטת האמצעים כאמור, אלא אם כן הוכיח שעשה כל שניתן בנסיבות העניין לקיים חובתו האמורה.

לנוכח ההכרה ביכולת השליטה המוגבלת של הקצאת המשאבים בגוף ציבורי, שנדרשים לעתים לשם קיום הדרישות המנויות בהתראה שנשלחה לעובד האחראי, מטיל הסעיף המוצע כמה מגבלות:

קובע הסעיף כי אם בוצעה עבירה על הוראות הסעיפים האמורים בידי התאגיד או אחד מעובדיו, חזקה היא, הניתנת לסתירה, שנושא המשרה הפר את חובת הפיקוח.

הנחת הבסיס בסעיף זה היא כי חלק מתפקידו של נושא משרה בתאגיד הוא ליצור הליכי עבודה ונהלים שתכליתם הטמעה של הוראות הרגולציה המחייבות ביחס למאגרי המידע שיש לתאגיד, וכן שמתפקידו לפקח ולהבטיח כי הוראות אלה מקוימות בידי התאגיד ועובדיו. העבירות המקימות את החזקה שנושא המשרה לא קיים את חובת הפיקוח שלו, הוגבלו לעבירות שמשקפות מצב שבו הוראות רגולציה שעל התאגיד לקיים – הופרו, שכן ההנחה היא שפעילות הטמעה של הוראות אלה היתה יכולה למנוע זאת.

סתירת החזקה האמורה יכולה להיעשות על ידי הוכחה של נושא המשרה כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו. פעילות הדרכה והטמעת הוראות הקשורות ביישום החובות לפי החוק בקרב העובדים, פעולות ביקורת ובקרה, ופעולה של נושא המשרה להפסקת ההפרה ומניעת הישנותה יכולים לשמש לסתירת החזקה האמורה.

8. בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965¹⁴, בסעיף 16(ה), במקום "לרשם מאגרי המידע כהגדרתו בחוק" יבוא "לממונה על הגנת מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק".
9. בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969¹⁵, בסעיף 39(ה), במקום "לרשם מאגרי המידע כהגדרתו בחוק" יבוא "לממונה על הגנת מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק".
10. בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982¹⁶, בתוספת השלישית, בפרט (5), בטור ב' יבוא:
"ב. סעיף 23 מט לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981".
11. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000¹⁷, בתוספת הראשונה, בפרט 28, במקום "הרשם" יבוא "הממונה".
12. בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005¹⁸ –
(1) בסעיף 31(א)6, במקום "הרשם" יבוא "הממונה על הגנת מידע" ובמקום "רשם מאגרי המידע" יבוא "הממונה על הגנת מידע";
(2) בסעיף 31(ב)1, במקום "רשם מאגרי המידע" יבוא "הממונה על הגנת מידע".
13. בחוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התש"ע-2009¹⁹ –
(1) בסעיף 2, במקום ההגדרה "רשם מאגרי המידע" יבוא:
"הממונה על הגנת מידע" – כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות";
(2) בסעיף 20(ב), במקום "ולרשם מאגרי המידע" יבוא "ולממונה על הגנת מידע";

ד ב ר י ה ס ב ר

4. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005;
5. חוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התש"ע-2009;
6. חוק מרשם תורמי מוח עצם, התשע"א-2011;
7. חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986;
8. חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016;
9. חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;
10. פקודת מס הכנסה.
- סעיף 10 מוצע לתקן את התוספת השלישית לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, כדי לאפשר אצילה של סמכות היועץ המשפטי לממשלה לאשר הגשת כתב אישום לפי סעיף 23 מט לחוק הגנת הפרטיות, לפרקליט המדינה ולממשלה לפרקליט המדינה.
- ראשית, הסעיף מכון לבעל התפקיד הבכיר בהיררכיה הניהולית, מתוך הנחה שיש לו יכולת השפעה מרבית על התנהלות הרשות ועל תקציבה.
- שנית, הגשת כתב אישום נגד העובד האחראי טעונה אישור של היועץ המשפטי לממשלה. במסגרת זו תיבחן השאלה אם עשה העובד האחראי כל שניתן כדי להניע את הרשות הציבורית לבצע את שנדרש בהתראה. שיקול לגיטימי בהקשר זה יכול שיהיה המניעה התקציבית שבשלה לא בוצעו הצעדים המנויים בהתראה.
- סעיפים בהתאמה לשינוי המונחים המוצע בסעיף 1 ו-8, 11 להצעת החוק, מוצע לתקן את החוקים המפורטים להלן, ולהחליף בהם את המונח "הרשם" או "רשם מאגרי המידע" במונח "הממונה" או "הממונה על הגנת מידע":
1. חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965;
 2. חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969;
 3. חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000;

¹⁴ ס"ח התשכ"ה, עמ' 248; התשע"ז, עמ' 1112.

¹⁵ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103; התשע"ח, עמ' 138.

¹⁶ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43; התשע"ח, עמ' 92.

¹⁷ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשע"ח, עמ' 7.

¹⁸ ס"ח התשס"ה, עמ' 918; התשע"ו, עמ' 1261.

¹⁹ ס"ח התש"ע, עמ' 256; התשע"ז, עמ' 434.

(3) בסעיף 33 –

- (א) בסעיף קטן (א), במקום "לרשם מאגרי המידע" יבוא "לממונה על הגנת מידע";
- (ב) בסעיף קטן (ה), במקום "ולרשם מאגרי המידע" יבוא "ולממונה על הגנת מידע".
14. בחוק מרשם תורמי מוח עצם, התשע"א-2011²⁰, בסעיף 10(ג), במקום "הרשם" יבוא "הממונה".
15. בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986²¹, בסעיף 149(ב), במקום "רשם מאגרי המידע כמשמעותו" יבוא "הממונה על הגנת מידע כהגדרתו".
16. בחוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016²² –
(1) בסעיף 2 –
(א) אחרי ההגדרה "הממונה" יבוא:
"הממונה על הגנת מידע" – כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות";
(ב) ההגדרה "רשם מאגרי מידע" – תימחק;
- (2) בסעיפים 9, 11(ב) ו-18(ב)(6), בכל מקום, במקום "לרשם מאגרי המידע" יבוא "לממונה על הגנת מידע";
- (3) בסעיפים 16(ג), 18(ב)(1) ו-60(ב), בכל מקום, במקום "רשם מאגרי המידע" יבוא "הממונה על הגנת מידע";
- (4) בסעיף 125, בכל מקום, במקום "לרשם מאגרי מידע" או "לרשם" יבוא "לממונה על הגנת מידע", במקום "הרשם" או "רשם מאגרי מידע" יבוא "הממונה על הגנת מידע" ובמקום "והרשם" יבוא "והממונה על הגנת מידע".
17. בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968²³, בסעיף 44יא(ג), במקום "ורשם מאגרי מידע" יבוא "והממונה על הגנת מידע" ובמקום הסיפה החל במילים "בסעיף קטן זה" יבוא "בסעיף קטן זה, "הממונה על הגנת מידע" – כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981";
18. בפקודת מס הכנסה²⁴, בסעיף 141א –
(1) בסעיף קטן (ג), במקום הסיפה החל במילים "בהתייעצות עם הרשם" יבוא "בהתייעצות עם הממונה על הגנת מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות (בסעיף זה – הממונה על הגנת מידע);
- (2) בסעיפים קטנים (יא)(2) ו-(יב)(5), במקום "רשם מאגרי מידע" יבוא "הממונה על הגנת מידע".

²⁰ ס"ח התשע"א, עמ' 382.

²¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107; התשע"ו, עמ' 232.

²² ס"ח התשע"ו, עמ' 838.

²³ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234; התשע"ח, עמ' 2.

²⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשע"ח, עמ' 118.